

Όνοματεπώνυμο	ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΒΟΛΑΚΗΣ
---------------	--------------------

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ**Θ.Ε. 1. Β΄ Γυμνασίου****1.1 Τίτλος σχεδίου διδασκαλίας (Θέμα)****1^η Θ.Ε. της Β΄ τάξης του Γυμνασίου****1^ο δίωρο:****I. Η δύναμη της εικόνας**

- i. Τηλεόραση, Η/Υ, εικονική πραγματικότητα, φωτογραφία, κινηματογράφος, κόμικς, γκράφιτι

II. Η απεικόνιση του Θεού στον Χριστιανισμό

- i. Ο κίνδυνος των ειδώλων

- Παλαιά Διαθήκη: το χρυσό μοσχάρι (Εξ 32, 19-20. Ησ 44, 9-13. Σολ 15, 7-12. Ψλ 135, 15-18)

1.2 Σκοπός & Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του σχεδίου διδασκαλίας**• Γενικός Σκοπός:**

Το 1ο διδακτικό δίωρο υπηρετεί μέσω των σταδίων ανάπτυξής του τον γενικότερο σκοπό της 1^{ης} Θ.Ε. της Β΄ τάξης του Γυμνασίου που είναι:

Η ανάπτυξη της κριτικής σκέψης των μαθητών στην προσέγγιση κεντρικών θρησκευτικών ζητημάτων που διχάζουν (όπως εν προκειμένω το ζήτημα του εικονισμού του Θεού), με βάση την ιστορία, τον σύγχρονο κόσμο και τη σχέση τους. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της αναζήτησης των αιτιακών σχέσεων των συγκρούσεων με στόχο την αφετηριακή ανάπτυξη προσωπικών προσανατολισμών εδραζόμενων αφενός στη γνώση της πολιτιστικής αφετηρίας του κάθε μαθητή και του Ελληνικού παραδείγματος και αφετέρου στην ανάγκη διαπολιτισμικής και διαθρησκευτικής κατανόησης.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα

Οι μαθητές προσδοκούμε με την ολοκλήρωση του διδακτικού δίωρου:

1. Να ελέγχουν, επιβεβαιώνουν με παραδείγματα και να αποτιμούν το ρόλο και την επίδραση της εικόνας στη ζωή τους.
2. Να ασκηθούν στην ενεργητική στάση τους απέναντι στην εικόνα αναγνωρίζοντας τη δύναμή της. Η στατική θέα της εικόνας δεν προσφέρει ούτε στην εκπαιδευτική πράξη ούτε στη ζωή του μαθητή. Πρέπει να μπορεί να «διαβάξει» την εικόνα με βάση το γνωσιακό του υπόβαθρο που αυτή και το θέμα - ιστορία της φέρνουν στην επιφάνεια και να προχωρεί σε νέα γνώση με αφορμή τις μορφές και τους συμβολισμούς της.
3. Να γνωρίζουν την έννοια του ειδώλου και τη διαφορά του από την εικόνα και να ανιχνεύουν τη λειτουργία και τις διαστάσεις της ειδωλολατρίας στο σύγχρονο κόσμο μέσω και της ανίχνευσης της δικής τους στάσης ζωής.
4. Να γνωρίζουν τη χριστιανική θέση (επί τη βάση της Βίβλου) για την αποφυγή της χρήσης των ειδώλων και την αποδοχή του εικονισμού του ιερού με βάση την αντίθεση αλήθειας-ψεύδους. Μέσω αυτού και της εργασίας στο σπίτι - προετοιμασίας για το 2^ο δίωρο της 1^{ης} θεματικής ενότητας να έχουν έρθει σε επαφή με τις θεολογικές προϋποθέσεις της εικονομαχικής έριδας.

1.3 Εμπλεκόμενοι Στόχοι και Επάρκειες της Τάξης

Με βάση τα Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα του σχεδίου αναφέρετε από το ΠΣ ποιους Γενικούς Στόχους και Επάρκειες της Τάξης υλοποιεί το σχέδιο διδασκαλίας:

Το συγκεκριμένο δίωρο εισάγει στην 1^η θεματική ενότητα της οποίας κεντρικά ζητούμενα αποτελούν:

- 1) η γνωριμία και συνειδητοποίηση των μαθητών γύρω από το θέμα του εικονισμού του ιερού και των κύριων ιστορικών γεγονότων που προκάλεσαν οι διαμάχες σχετικά με αυτό (εικονομαχία)
- 2) Να εμβαθύνουν στα αίτια αυτών των συγκρούσεων και ιδιαίτερα στο θεολογικό τους υπόβαθρο (σχέση εικόνας –ειδώλου, δυνατότητα εικονισμού του Θεού μετά την ενανθρώπιση, κίνδυνος χριστιανικής ειδωλολατρίας κλπ)
3. Να διερευνήσουν την αλληλεπίδραση των θρησκευτικών πεποιθήσεων με τον πολιτισμό και τις κοινωνικές συμπεριφορές και να γνωρίσουν τη σχέση των χριστιανικών κριτηρίων με τη δική τους στάση ζωής
4. Να έρθουν σε επαφή με τη θρησκευτική τέχνη και τις μορφές της σε Ανατολή και Δύση και να εμβαθύνουν κατά το δυνατόν στα σημανόμενα και τις θεολογικές υποδηλώσεις της 5. Να αναπτύξουν το προσωπικό τους ενδιαφέρον για τη μελέτη του κόσμου της θρησκείας.

1.4 Προτεινόμενη Εκπαιδευτική Μέθοδος

Διδακτική Μέθοδος:

Κυρίως Ομαδοσυνεργατική με χρήση Περιορισμένου διδακτικού μονολόγου στο σύντομο στάδιο προετοιμασίας της διδασκαλίας

Τεχνικές:

1. Περιορισμένος διδακτικός μονόλογος
2. Ιδεοθύελλα - Brainstorming
3. Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου - Think, Write, Pair, Share. (TWPS)
4. Βιωματικές τεχνικές και δραστηριότητες Παιχνίδια ρόλων
5. Δουλεύοντας με κείμενα Σύγκριση κειμένων

Για το σπίτι

*Ιστοεξερεύνηση μέσω διαδικτύου
Απόδοση κειμένου σε μια ιστορία με εικόνες*

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ανά στάδιο

2.1 Γενική Περιγραφή

Στάδιο 1 Προετοιμασία της διδασκαλίας

Περιγραφή δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 1

Δουλεύοντας με κείμενα: *Σιωπηρό ερέθισμα με εικόνα και κείμενο*

Περιορισμένος διδακτικός μονόλογος

Βήμα 1: Προβολή γρήγορα εναλλασσόμενων εικόνων από όλους τους τομείς της ζωής (Είδηση, τέχνη, φύση, ανθρώπινες δραστηριότητες, θρησκεία).

Βήμα 2: *Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο*

Προβολή στον διαδραστικό πίνακα των σύντομου ορισμού της λέξης “εικόνα” από λεξικό-wikipedia.

Βήμα 3: Ενημέρωση των μαθητών/τριών για το στόχο της Θ.Ε.

Στάδιο 2 Πραγματοποίηση της διδασκαλίας**Περιγραφή δραστηριοτήτων:****Δραστηριότητα 1**

Ιδεοθύελλα

Βήμα 1: Δίνεται το θέμα «Πού βλέπω εικόνες» και συλλέγονται έννοιες (μπορούν κατά περίπτωση στο βήμα αυτό να χρησιμοποιηθούν σύγχρονα εργαλεία Brainstorming π.χ. το ανοικτό λογισμικό VUE του Πανεπιστημίου Tufts <https://vue.tufts.edu/>).

Βήμα 2: Τα παιδιά προκαλούνται σε διάλογο και βοηθούνται να κατηγοριοποιήσουν τις έννοιες κατά αξία και συχνότητα ως προς τον εαυτό τους.

Βήμα 3: Αναδεικνύουν την σημασία, αποδοχή και αναγκαιότητα της εικόνας στη ζωή τους μέσω της τελικής κατηγοριοποίησης των πλέον ουσιωδών και επιμέρους εννοιών.

Δραστηριότητα 2

Συνδυασμός Χιονοστιβάδα (με μορφή TWPS Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου) και Artfull Thinking: Βάζοντας τίτλους.

Βήμα 1: Ο μεγάλος αριθμός των μαθητών της τάξης που μας δόθηκε (25) αλλά και το αστικό περιβάλλον επιτρέπει τον σχηματισμό πέντε (5) ομάδων μικτής ικανότητας και επίδοσης με στόχο την αλληλοδιδασκτική ενίσχυση των μαθητών και την επίτευξη συνθετικών αποτελεσμάτων.

Σχηματίζονται από τον καθηγητή οι ομάδες.

Βήμα 2: Ανακοινώνεται από τον καθηγητή το θέμα «Μια εικόνα – μια ιστορία – ένας κόσμος» και ζητείται από τα παιδιά να το διερευνήσουν σε σχέση με α) τη ρήση «Η εικόνα επινοήθηκε για να μας φανερώσει, να μας δημοσιεύσει αυτά που είναι κρυμμένα για μας και να μας οδηγήσει να τα γνωρίσουμε» του Ιωάννη του Δαμασκηνού και β) μία εικόνα. Σε κάθε ομάδα δίνεται μια εικόνα (φωτοτυπία) που φανερά διηγείται μια ιστορία ή προβάλλεται στο διαδραστικό πίνακα.

Βήμα 3: Πραγμάτευση του θέματος από τις ομάδες με αφορμή εικόνες (1 για κάθε ομάδα) από διαφορετικά πεδία δραστηριοτήτων και εικονικής έκφρασης. Μετά μια φάση ατομικού στοχασμού (5'), οι μαθητές συζητούν με τον διπλανό τους τις ιστορίες τους και σχολιάζουν τις σημειώσεις που ίσως κατέγραψαν καθώς στοχάζονταν (10'). Στη συνέχεια, σε τετράδες (ανά δύο θρανία) συζητούν και αναδεικνύουν τη σχέση του θέματος που δόθηκε με τις σκέψεις τους. Τέλος, προετοιμάζουν μια παρουσίαση της ιστορίας στην τάξη, η οποία όμως θα συμπεριλαμβάνει τη λειτουργία της εικόνας με έμφαση στις γνωστικές μνήμες που τους ενεργοποίησε. Ζητείται στο τέλος της παρουσίασης να δώσουν έναν τίτλο σε κάθε εικόνα με την προτροπή «Εάν επρόκειτο να γράψετε έναν τίτλο για το ζήτημα ή το θέμα μας -ο οποίος να εμπεριέχει την πιο ενδιαφέρουσα και σημαντική πτυχή του, αυτήν που θα έπρεπε να θυμόμαστε οπωσδήποτε- ποιος θα ήταν αυτός; ». Σημειώνονται οι τίτλοι στο ημερολόγιο της δράσης.

Δραστηριότητα 4

Ιδεοθύελλα

Βήμα 1: Δίνεται το θέμα «είδωλο και ειδωλολατρία» και συλλέγονται έννοιες (μπορούν κατά περίπτωση στο βήμα αυτό να χρησιμοποιηθούν σύγχρονα εργαλεία Brainstorming π.χ. το ανοικτό λογισμικό VUE του Πανεπιστημίου Tufts <https://vue.tufts.edu/>)

Βήμα 2: Τα παιδιά προκαλούνται σε διάλογο και καθοδηγούνται να κατηγοριοποιήσουν τις έννοιες κατά αξία και συχνότητα ως προς τον εαυτό τους

Βήμα 3: Αναδεικνύουν την σημασία, αποδοχή ή απόρριψη των ειδώλων στη ζωή τους μέσω της τελικής κατηγοριοποίησης των πλέον ουσιωδών και επιμέρους εννοιών αλλά και του κειμένου από λεξικό που προβάλλεται σε αυτό το χρονικό σημείο στο διαδραστικό πίνακα.

Δραστηριότητα 5

Βιωματικές τεχνικές και δραστηριότητες: *Παιχνίδια ρόλων* σε συνδυασμό με *Ανίχνευση της σκέψης του ρόλου*

Βήμα 1: Οργανώνεται παιχνίδι ρόλων για την σύγχρονη ειδωλολατρία. Δίνονται οι τίτλοι: «Θεός μου το χρήμα κι ο πλούτος», «Οι διασημότητες», «Μόδα και ομορφιά», «Ο φίλαθλος» και αναζητούνται τα χαρακτηριστικά τους.

Βήμα 2: Καλούνται μαθητές που θέλουν (κατά τη διάρκεια της χρονιάς θα χρησιμοποιηθούν όλοι οι μαθητές που θέλουν σε παιχνίδια ρόλων) να το δραματοποιήσουν με αυθόρμητα λόγια. Μπαίνουν στους ρόλους που τους ανατίθενται και υποθέτουν ανάλογες κινήσεις και συμπεριφορές

Βήμα 3: Καθώς παίζεται μια σκηνή, ο εκπαιδευτικός παγώνει τη δράση και καλεί αυτούς που παρακολουθούν, να εκφράσουν σε πρώτο ρηματικό πρόσωπο τις σκέψεις που ενδέχεται να κάνουν οι ρόλοι αυτή τη στιγμή. Με αυτόν τον τρόπο, αποκαλύπτονται βαθύτερες επιθυμίες και κίνητρα, όπως και οι αντιφάσεις (ορισμένες φορές δηλαδή ένας ρόλος άλλα σκέφτεται και άλλα λέει). Οι μαθητές μπορούν να αναλύουν ρόλους και καταστάσεις και διερευνούν σε βάθος τα νοήματα που εμπεριέχει η δράση.

Δραστηριότητα 6

Σύγκριση κειμένων (Δύο κείμενα με συγγενή θέματα συγκρίνονται και εντοπίζονται οι ιδιαιτερότητές τους)

Βήμα 1: Δίνονται α) το κείμενο της Δεύτερης Εντολής: Εξ. 20,4-5

«Μην κατασκευάσεις ποτέ ομοίωμα κάποιου απ' όσα είναι πάνω στον ουρανό και κάτω στη γη και μέσα στα νερά, για να τα λατρεύεις και να τα δοξάζεις σαν θεούς.»

και β) το απόσπασμα της Εξ.3 2,1-8 «Όταν οι Ισραηλίτες είδαν ότι ο Μωυσής αργούσε να κατεβεί από το βουνό, μαζεύτηκαν γύρω από τον Ααρών και του έλεγαν: «Σήκω, φτιάξε μας θεούς, που να προπορεύονται στο δρόμο μας, γιατί αυτός ο Μωυσής, ο άνθρωπος που μας έβγαλε από την Αίγυπτο, δεν ξέρουμε τι έγινε». Ο Ααρών τούς είπε: «Βγάλτε τα χρυσά σκουλαρίκια που έχουν στ' αυτιά τους οι γυναίκες σας, οι γιοι σας και οι κόρες σας και φέρτε τα σ' εμένα». Έβγαλαν τότε όλοι τα χρυσά τους σκουλαρίκια και τα έφεραν στον Ααρών. Εκείνος τα πήρε και τα έλιωσε, τα έχυσε σ' ένα καλούπι και έκανε απ' αυτά ένα άγαλμα μοσχαριού. Φώναξε τότε ο λαός: «Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, που σ' έβγαλαν από την Αίγυπτο!» Όταν τα είδε αυτά ο Ααρών, έφτιαξε ένα θυσιαστήριο μπροστά στο είδωλο και έβγαλε διακήρυξη: «Αύριο θα γίνει γιορτή για τον Κύριο». Ξύπνησαν, λοιπόν, το

πρώι και πρόσφεραν ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας· όλοι κάθισαν να φάνε και να πιουν, κι έπειτα σηκώθηκαν και διασκέδαζαν. Τότε είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Πήγαινε, κατέβα, γιατί ο λαός που έβγαλες από την Αίγυπτο έπεσε σε μεγάλη αμαρτία. Έφυγαν γρήγορα από το δρόμο που τους έδειξα. Έφτιαξαν ένα χυτό μοσχάρι και το προσκύνησαν· θυσίασαν σ' αυτό και είπαν: “Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, που σ' έβγαλαν από την Αίγυπτο!” »

Βήμα 2: Οι μαθητές καλούνται να εντοπίσουν ομοιότητες και ιδιαιτερότητες στα δύο κείμενα. Να τις καταγράψουν και να τις ανακοινώσουν στην τάξη.

Στάδιο 3

Ατομική αξιολόγηση: Ατομικό Ερωτηματολόγιο

Περιγραφή δραστηριοτήτων:

Δραστηριότητα 1

Βήμα 1ο Τα παιδιά καλούνται να δημιουργήσουν το προσωπικό τους ημερολόγιο. Ο Καθηγητής απευθύνει την πρόσκληση να καταγράψουν οι μαθητές θέτοντας έναν τίτλο στα τρία κατά τη γνώμη τους σημαντικότερα νέα ζητήματα με τα οποία σχετίστηκαν (έμαθαν, ξεκαθάρισαν, ανακάλυψαν, τους άρεσε, άλλαξαν γνώμη κ.ά.) μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού δώρου.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Απόδοση κειμένου σε μια ιστορία με εικόνες: *Το χρυσό μοσχάρι*. Να μελετηθεί το κείμενο (παραπάνω, Εξ.3 2,1-8) και το έργο του Nicolas Poussin *Η λατρεία του Χρυσού Μοσχαριού* (να αναζητηθεί στο διαδίκτυο ως Poussin Adoration of the Golden Calf) και να ζωγραφιστούν τμήματα από την ιστορία.
2. Ιστοεξερεύνηση μέσω διαδικτύου: Να βρεθούν και να περιγραφούν απεικονίσεις θεοτήτων-ειδώλων με βάση το κείμενο του αγίου Αθανασίου για την ειδωλολατρία (Μ. Αθανασίου, *Περί Ενανθρωπήσεως* 11,6-24).

Το περίγραμμα της Διδασκαλίας

α/α	Στάδια διδασκαλίας	Χρόνος	Εκπαιδευτική Τεχνική (πολύ σύντομη περιγραφή)	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα που υπηρετούνται
1	Προετοιμασία διδασκαλίας	5 λεπτά	Κатаιγισμός εικόνων από σειρά διαφανειών. Ανάγνωση κειμένου από λεξικό. Περιορισμένος διδακτικός μονόλογος	Αφόρμηση, πρόκληση ενδιαφέροντος για τη συνέχεια. Τοποθέτηση κεντρικού θέματος δώρου.
2	Πραγματοποίηση Διδασκαλίας 1 ^η Δραστηριότητα	10' λεπτά	Ιδεοθύελλα: «Πού βλέπω εικόνες; »	Να ελέγχουν, επιβεβαιώνουν με παραδείγματα και να

				αποτιμούν το ρόλο και την επίδραση της εικόνας στη ζωή τους
3	Πραγματοποίηση Διδασκαλίας 2 ^η Δραστηριότητα	20'λεπτά	Συνδυασμός Χιονοστιβάδα (με μορφή TWPS Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου και Artful Thinking Βάζοντας τίτλους: «Μια εικόνα – μια ιστορία – ένας κόσμος» και «Η εικόνα επινοήθηκε για να μας φανερώσει, να μας δημοσιεύσει αυτά που είναι κρυμμένα για μας και να μας οδηγήσει να τα γνωρίσουμε» Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, <i>Λόγοι απολογητικοί προς τους διαβάλλοντας τας ιεράς εικόνας</i> , III, 18	Να ασκηθούν στην ενεργητική στάση τους απέναντι στην εικόνα αναγνωρίζοντας τη δύναμή της. Η στατική θέα της εικόνας δεν προσφέρει ούτε στην εκπαιδευτική πράξη ούτε στη ζωή του μαθητή. Πρέπει να μπορεί να «διαβάξει» την εικόνα με βάση το γνωσιακό του υπόβαθρο που αυτή και το θέμα - ιστορία της φέρνουν στην επιφάνεια και να προχωρεί σε νέα γνώση με αφορμή τις μορφές και τους συμβολισμούς της.
4	Πραγματοποίηση Διδασκαλίας 3 ^η Δραστηριότητα	10'λεπτά	Ιδεοθύελλα: «είδωλο και ειδωλολατρία»	Να γνωρίζουν την έννοια του ειδώλου και τη διαφορά του από την εικόνα και

				να ανιχνεύουν τη λειτουργία και τις διαστάσεις της ειδωλολατρίας στο σύγχρονο κόσμο μέσω και ανίχνευσης της δικής τους στάσης ζωής.
5	Πραγματοποίηση Διδασκαλίας 4 ^η Δραστηριότητα	15'λεπτά	Βιωματικές τεχνικές και δραστηριότητες: <i>Παιχνίδια ρόλων</i> σε συνδυασμό με <i>Ανίχνευση της σκέψης του ρόλου</i>	Να γνωρίζουν την έννοια του ειδώλου και τη διαφορά του από την εικόνα και να ανιχνεύουν τη λειτουργία και τις διαστάσεις της ειδωλολατρίας στο σύγχρονο κόσμο μέσω και ανίχνευσης της δικής τους στάσης ζωής.
6	Πραγματοποίηση Διδασκαλίας 5 ^η Δραστηριότητα	20'λεπτά	<i>Σύγκριση κειμένων</i> Εξ. 20,4-5 με Εξ.32,1-8	Να γνωρίζουν τη χριστιανική θέση (επί τη βάση της Βίβλου) για την αποφυγή της χρήσης των ειδώλων και την αποδοχή του εικονισμού του ιερού με βάση την αντίθεση αλήθειας-

				<p>ψεύδους. Μέσω αυτού και της εργασίας στο σπίτι - προετοιμασίας για το 2^ο δίωρο της 1^{ης} θεματικής ενότητας να έχουν έρθει σε επαφή με τις θεολογικές προϋποθέσεις της εικονομαχικής έριδας.</p>
7	Ατομική αξιολόγηση 1 ^η Δραστηριότητα	10'λεπτά	<i>Συμπλήρωση Ατομικού Ημερολογίου-Ερωτηματολογίου</i>	<p>Στη φάση αυτή αξιολογείται μεν η επιτυχία των στόχων της θεματικής ενότητας, αλλά κυρίως, το κατά πόσο κάθε παιδί, ομαδικά και ατομικά σχετίστηκε με την ενότητα.</p>

Βιβλιογραφικές πηγές σχεδίου:

Πρόγραμμα Σπουδών Δημοτικού - Γυμνασίου (ΦΕΚ Β 2920- 13.09.2016)

Οδηγός Εκπαιδευτικού στα Θρησκευτικά Δημοτικού-Γυμνασίου, ΙΕΠ, Αναθεωρημένη έκδοση, Αθήνα 2014

Η Αγία Γραφή, Έκδοση ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ, Αθήνα 1997

Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Λόγοι απολογητικοί προς τους διαβάλλοντας τας ιεράς εικόνας I 17.5, Β. Kotter (επ.), Berlin: De Gruyter, 1975 [Patristische Texte und Studien 17]

Μ. Αθανασίου, Περί Ενανθρωπήσεως 11,6-24, Αθανασίου Αλεξανδρείας του Μεγάλου Άπαντα τα έργα, Απολογητικά 1, ΕΠΕ 06.

2.2 Υλικοτεχνική Υποδομή

- Διαδραστικός Πίνακας
- Φωτοτυπικό
- Video Projector

2.3 Φύλλα Εργασίας

- 1: Κείμενα
- 2: PPTX – Παρουσίαση

1) ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Τι μαθαίνουν οι μαθητές και πώς αξιολογείται

- 1: Στη φάση αυτή αξιολογείται μεν η επιτυχία των στόχων της θεματικής ενότητας, αλλά κυρίως, το κατά πόσο κάθε παιδί, ομαδικά και ατομικά σχετίστηκε με την ενότητα.
- 2: Συμπλήρωση Ατομικού Ημερολογίου- Ερωτηματολογίου

<p>ΓΥΜΝΑΣΙΟ.....</p> <p>ΤΜΗΜΑ: Β</p> <p>ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΜΑΘΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ:</p> <p>.....</p>	<p>ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ</p> <p>Θ.Ε. Β.1 «Μπορούν οι άνθρωποι να εικονίζουν τον Θεό;»</p> <p>[1ο δίωρο:// 201..]</p>
---	--

Θ.Ε. 1 «Μπορούν οι άνθρωποι να εικονίζουν τον Θεό;»

I. Η δύναμη της εικόνας

A. Τηλεόραση, Η/Υ, εικονική πραγματικότητα, φωτογραφία, κινηματογράφος

Δραστηριότητα 1

Ιδεοθύελλα: «Πού βλέπω εικόνες»

Δραστηριότητα 2

Συνδυασμός Χιονοστιβάδα (με μορφή TWPS Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου) και Artfull Thinking: Βάζοντας τίτλους.

«Μια εικόνα – μια ιστορία – ένας κόσμος»

Συνδυάζοντας τη φράση «Η εικόνα επινοήθηκε για να μας φανερώσει, να μας δημοσιεύσει αυτά που είναι κρυμμένα για μας και να μας οδηγήσει να τα γνωρίσουμε», Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, *Λόγοι απολογητικοί προς τους διαβάλλοντες τας αγίας εικόνες*, ΙΙΙ,18 και την παρακάτω εικόνα

α) Σκέψου, Γράψε, Συζήτησε, Μοιράσου

1. Ατομικός στοχασμός (Σκέψου) - Καταγραφή (Γράψε)

.....

.....

.....

.....

2. Συζήτηση ανά ζεύγη (Συζήτησε με τον/ην συμμαθητή/τρια σου)

.....

.....

.....

.....

.....

3. Συνεισφορά ιδεών στην ολομέλεια της τάξης (Μοιράσου με τους/τις συμμαθητές/τριές σου)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

β) Εάν επρόκειτο να γράψετε έναν τίτλο για το ζήτημα ή το θέμα μας -ο οποίος να εμπεριέχει την πιο ενδιαφέρουσα και σημαντική πτυχή του, αυτήν που θα έπρεπε να θυμόμαστε οπωσδήποτε- ποιος θα ήταν αυτός; Δώστε τρεις τίτλους στην εικόνα

.....

.....

.....

B. Εικόνες ή είδωλα; Η ειδωλολατρία στη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου

Δραστηριότητα 3

Ιδεοθύελλα: «είδωλο και ειδωλολατρία»

Δραστηριότητα 4

Βιωματικές τεχνικές και δραστηριότητες: Παιχνίδια ρόλων σε συνδυασμό με Ανίχνευση της σκέψης του ρόλου

β. Παρακολούθησε τον τρόπο με τον οποίο ο συμμαθητής σου προσπαθεί να σαρκώσει το ρόλο του και όταν ο καθηγητής παγώσει τη σκηνή προσπαθήστε να φανταστείτε τι σκέφτεται πιθανόν εκείνη τη στιγμή το πρόσωπο που υποδύεται (π.χ. ο φιλοχρήματος, ο φίλαθλος κ.λπ.). Ζητείστε το λόγο και ανακοινώστε το στην τάξη.

II. Η απεικόνιση του Θεού στον Χριστιανισμό

A. Ο κίνδυνος των ειδώλων.

Παλαιά Διαθήκη: το χρυσό μοσχάρι (Εξ 32, 1-24 - Ψλ 135, 15-18)

Δραστηριότητα 5

Σύγκριση κειμένων (Δύο κείμενα με συγγενή θέματα συγκρίνονται και εντοπίζονται οι ιδιαιτερότητές τους)

Δίνονται:

α) το κείμενο της Δεύτερης Εντολής: Εξ 20,4-5

«Μην κατασκευάσεις ποτέ ομοίωμα κάποιου απ' όσα είναι πάνω στον ουρανό και κάτω στη γη και μέσα στα νερά, για να τα λατρεύεις και να τα δοξάζεις σαν θεούς.»

και β) το απόσπασμα της Εξ 32,1-8 «Όταν οι Ισραηλίτες είδαν ότι ο Μωυσής αργούσε να κατεβεί από το βουνό, μαζεύτηκαν γύρω από τον Ααρών και του έλεγαν: «Σήκω, φτιάξε μας θεούς, που να προπορεύονται στο δρόμο μας, γιατί αυτός ο Μωυσής, ο άνθρωπος που μας έβγαλε από την Αίγυπτο, δεν ξέρουμε τι έγινε». Ο Ααρών τούς είπε: «Βγάλτε τα χρυσά σκουλαρίκια που έχουν στ' αυτιά τους οι γυναίκες σας, οι γιοι σας και οι κόρες σας και φέρτε τα σ' εμένα». Έβγαλαν τότε όλοι τα χρυσά τους σκουλαρίκια και τα έφεραν στον Ααρών. Εκείνος τα πήρε και τα έλιωσε, τα έχυσε σ' ένα καλούπι και έκανε απ' αυτά ένα άγαλμα μοσχαριού. Φώναξε τότε ο λαός: «Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, που σ' έβγαλαν από την Αίγυπτο!» » Όταν τα είδε αυτά ο Ααρών, έφτιαξε ένα θυσιαστήριο μπροστά στο είδωλο και έβγαλε διακήρυξη: «Αύριο θα γίνει γιορτή για τον Κύριο». Εύπνησαν, λοιπόν, το πρωί και πρόσφεραν ολοκαυτώματα και θυσίες κοινωνίας· όλοι κάθισαν να φάνε και να πιουν, κι έπειτα σηκώθηκαν και διασκέδαζαν. Τότε είπε ο Κύριος στο Μωυσή: «Πήγαινε, κατέβα, γιατί ο λαός που έβγαλες από την Αίγυπτο έπεσε σε μεγάλη αμαρτία. Έφυγαν γρήγορα από το δρόμο που τους έδειξα. Έφτιαξαν ένα χυτό μοσχάρι και το προσκύνησαν· θυσιάσαν σ' αυτό και είπαν: “Αυτοί είναι οι θεοί σου, Ισραήλ, που σ' έβγαλαν από την Αίγυπτο!” »

Συγκρίνετε στην ομάδα σας τα κείμενα, εντοπίστε ομοιότητες και ιδιαιτερότητες μεταξύ τους. Να τις καταγράψετε και να τις ανακοινώσετε στην τάξη.

Δραστηριότητα 6

Ατομική αξιολόγηση- Συμπλήρωση Ατομικού Ημερολογίου- Ερωτηματολογίου

Δημιουργήστε ο/η καθένας/μά το προσωπικό σας ημερολόγιο. Σε ένα τετράδιο καταγράψτε θέτοντας έναν τίτλο στα τρία κατά τη γνώμη σας σημαντικότερα νέα ζητήματα με τα οποία σχετισθήκατε (μάθατε, ξεκαθαρίσατε, ανακαλύψατε, σας άρεσε, αλλάξατε γνώμη κ.ά.) μετά την ολοκλήρωση του διδακτικού δώρου.

ΕΡΓΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

1. Απόδοση κειμένου σε μια ιστορία με εικόνες: *Το χρυσό μοσχάρι*. Να μελετηθεί το κείμενο (παραπάνω, Εξ 32,1-8) και το έργο του Nicolas Poussin *Η λατρεία του Χρυσού Μοσχαριού* (να αναζητηθεί στο διαδίκτυο ως Poussin Adoration of the Golden Calf) και να ζωγραφιστούν σε μια κόλλα τμήματα από την ιστορία.
2. Ιστοεξερεύνηση μέσω διαδικτύου: Να βρεθούν και να περιγραφούν απεικονίσεις θεοτήτων-ειδώλων με βάση το παρακάτω κείμενο του αγίου Αθανασίου για την ειδωλολατρία.

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Αλλ’ οι άνθρωποι πάλιν παρεφρόνησαν [...] και τόσον πολύ απεστράφησαν τον Θεόν και τόσον πολύ εθόλωσαν την ψυχὴν των, ὥστε ὄχι μόνον ελησμόνησαν την ορθὴν ἀντίληψιν περὶ Θεοῦ, ἀλλὰ και ἄλλα αντ’ ἄλλων επενόησαν εις τους εαυτούς των. Διότι και τα εἰδῶλα κατεσκεύασαν δια τους εαυτούς των ἀντί της ἀληθείας, και προετίμησαν τα ἀνύπαρκτα ἀπὸ τον πραγματικόν Θεόν, και ἐλάτρευσαν «τὴ κτίσει παρὰ τὸν κτίσαντα» (Ρω 1, 25), και το χειρότερον ἀπ’ ὅλα εἶναι, ὅτι την τιμὴν που ἀνήκει εις τον Θεόν την ἀπέδωκαν και εις ξύλα και εις λίθους και εις κάθε ὕλην, και εις ἀνθρώπους, και ἀκόμη περισσότερα ἀπὸ αὐτὰ ἔκαναν, ὅπως ἐλέχθη εις τα προηγούμενα. Και τόσον πολύ ησέβησαν, ὥστε εις το ἐξῆς και τους δαίμονας ἐλάτρευον και τους ἀνεκήρυκτον θεοὺς, ικανοποιούντες τας ἐπιθυμίας των. Και ἐθυσίαζον ἄλογα ζῶα και ἐσφαζον ἀκόμη και ἀνθρώπους, ὅπως ἐλέχθη προηγουμένως, κατὰ την λατρείαν των θεῶν ἐκείνων, και ἔτσι υπεδουλύνοντο ἀκόμη περισσότερον εις την ἀκόλαστον μανίαν ἐκείνων. Διὰ τούτο λοιπόν ἐδιδάσκοντο ἀπὸ αὐτοὺς τας μαγείας και τα κατὰ τῶπους μαντεία ἐπλάνευον τους ἀνθρώπους και ὅλοι ἀπέδιδον τα αἷτια της γεννήσεως και υπάρξεώς των εις τα ἄστρα και εις ὅλα τα οὐράνια σώματα και δεν ἐσκέπτοντο τίποτε περισσότερον ἀπὸ ὅσα ἐβλεπον».

(Μ. Αθανασίου, *Περὶ Ἐνανθρωπήσεως* 11, 6-24 · Αθανασίου Αλεξανδρείας του Μεγάλου Ἄπαντα τα ἔργα, Απολογητικά 1, [ΕΠΕ] 06, μτφρ. Σ.Ν. Σάκκου, Πατερικαὶ ἐκδόσεις «Γρηγόριος ο Παλαμᾶς», Θεσσαλονίκη 1973.)